

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Vabariigi Valitsus
määrus
terviktekst
08.07.2023
Hetkel kehtiv
RT I, 05.07.2023, 75

Kurese maastikukaitseala kaitse-eeskiri

Vastu võetud 30.03.2007 nr 91
[RT I 2007, 29, 164](#)
jõustumine 13.04.2007

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
19.01.2009	RT I 2009, 7, 48	01.02.2009
19.03.2010	RT I 2010, 13, 70	01.04.2010
22.06.2023	RT I, 05.07.2023, 1	08.07.2023

Määrus kehtestatakse «Looduskaitseaduse» § 10 lõike 1 alusel.

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Kurese maastikukaitseala kaitse-eesmärk

(1) Kurese maastikukaitseala² (edaspidi *kaitseala*) kaitse-eesmärk on kaitsta:

- 1) pärandmaastikku (ulatuslike kiviaedadega sumbkülamaastik, muinaspõllualad), karstialasid, Mihkli Salumäge ning kaitsealuseid liike;
- 2) elupaigatüüpe, mida nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta nimetab I lisas. Need elupaigatüübid on: kadastikud (5130)³, lood ehk alvarid (6280*), liigirikkad madalsood (7230), vanad loodusmetsad (9010*), rohunditerikkad kuusikud (9050) ja puiskarjamaad (9070);
- 3) liiki, keda nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ nimetab II ja IV lisas ning kes on ühtlasi II kaitsekategooria liik, ja selle elupaiku ning direktiivi II lisas nimetatud teelehe-mosaiikliblika (*Euphydryas aurinia*), kes on ühtlasi III kategooria kaitsealune liik, elupaiku;
- 4) kaht II kaitsekategooria liiki ning III kaitsekategooria liike nagu soo-neiuvaip (*Epipactis palustris*), laialehine neiuvaip (*Epipactis helleborine*), tumepunane neiuvaip (*Epipactis atrorubens*), hall käpp (*Orchis militaris*), harilik käoraamat (*Gymnadenia conopsea*), suur käopõll (*Listera ovata*), vööthuul-sõrmkäpp (*Dactylorhiza fuchsii*) ning nende elupaiku.

(2) Kaitseala jaguneb vastavalt kaitsekorra eripärale ja majandustegevuse piiramise astmele kaheks sihtkaitsevööndiks ja üheks piiranguvööndiks.

(3) Kaitsealal tuleb arvestada «Looduskaitseaduses» sätestatud piiranguid käesolevas määruses sätestatud erisustega.

§ 2. Kaitseala asukoht

(1) Kaitseala asub Pärnu maakonnas Koonga vallas Vastaba, Kurese, Emmu ja Kibura külas.

(2) Kaitseala välispiir ja vööndite piirid on esitatud kaardil määruse lisas⁴.

§ 3. Kaitseala valitseja

Kaitseala valitseja on Keskkonnaamet.
[[RT I 2009, 7, 48](#)- jõust. 01.02.2009]

2. peatükk KAITSEALA KAITSEKORD

§ 4. Lubatud tegevus

- (1) Inimestel on lubatud viibida, korjata marju, seeni ja muid metsa kõrvalsaadusi ning pidada jahti kogu kaitsealal.
- (2) Füüsilise isiku või eraõigusliku juriidilise isiku omandis oleval kinnisasjal viibimine on lubatud, arvestades «Asjaõigusseaduses» ja «Looduskaitseaduses» sätestatud.
- (3) Telkimine ja lõkke tegemine kaitsealal on lubatud paikades, mis on kaitseala valitseja nõusolekul selleks ette valmistatud ja tähistatud.
- (4) Kaitsealal on lubatud rahvaürituste korraldamine selleks ettevalmistatud kohtades ja kuni 50 osalejaga rahvaürituste korraldamine selleks ettevalmistamata kohtades. Rohkem kui 50 osalejaga rahvaürituste korraldamine selleks ettevalmistamata kohtades on lubatud üksnes kaitseala valitseja nõusolekul.
- (5) Kaitseala teedel on lubatud sõidukiga sõitmine. Jalgrattaga sõitmine on lubatud ka väljaspool teid. Sõidukiga sõitmine väljaspool teid ning maastikusõidukiga sõitmine on lubatud järelevalve- ja päästetöödel, käesoleva kaitse-eeskirjaga lubatud töödel, kaitseala valitsemisega seotud töödel, sihtkaitsevööndis kaitseala valitseja nõusolekul teostatavas teadustegevuses ning piiranguvööndis teostatavatel liinirajatiste hooldamistöodel ja maatulundusmaal metsamajandus- või põllumajandustöödel.

§ 5. Keelatud tegevus

Kaitseala valitseja nõusolekuta on kaitsealal keelatud:

- 1) muuta katastriüksuse kõlvikute piire ja sihtotstarvet;
- 2) koostada maakorralduskava ja teostada maakorraldustoiminguid;
- 3) väljastada metsamajandamiskava;
- 4) kehtestada detailplaneeringut ja üldplaneeringut;
- 5) anda nõusolekut väikeehitise ehitamiseks;
- 6) anda projekteerimistingimusi;
- 7) anda ehitusluba.

§ 6. Tegevuse kooskõlastamine

- (1) Kaitseala valitseja ei kooskõlasta tegevust, mis kaitse-eeskirja kohaselt vajab kaitseala valitseja nõusolekut, kui see võib kahjustada kaitseala kaitse-eesmärgi saavutamist või seisundit.
- (2) Kui tegevust ei ole kaitseala valitsejaga kooskõlastatud või tegevuses ei ole arvestatud kaitseala valitseja kirjalikult seatud tingimusi, mille täitmisel tegevus ei kahjusta kaitseala kaitse-eesmärgi saavutamist või seisundit, ei teki isikul, kelle huvides nimetatud tegevus on, vastavalt «Haldusmenetluse seadusele» õiguspärasest ootust sellise tegevuse õiguspärasuse osas.
- (3) [Kehtetu -RT I, 05.07.2023, 1- jõust. 08.07.2023]

3. peatükk SIHTKAITSEVÖÖND

§ 7. Sihtkaitsevööndi määratlus

- (1) Sihtkaitsevöönd on kaitseala osa seal väljakujunenud või kujundatavate looduslike ja poollooduslike koosluste säilitamiseks ja kaitsealuste liikide ning nende elupaikade kaitseks.
- (2) Kaitsealal on kaks sihtkaitsevööndit:
 - 1) Salumäe sihtkaitsevöönd;
 - 2) Kibura sihtkaitsevöönd.

§ 8. Sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk

- (1) Salumäe sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk on looduslike ja poollooduslike koosluste taastamine ja kaitse ning kaitsealuste liikide elupaikade kaitse.
- (2) Kibura sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk on pärandkultuurmaastiku ning sealse elustiku ja ürglooduse objektide kaitse.

§ 9. Lubatud tegevus

Kaitseala valitseja nõusolekul on sihtkaitsevööndis lubatud:

- 1) kaitsealuste liikide elutingimuste säilitamiseks ja poollooduslike koosluste ilme ning liigikoosseisu säilimise tagamiseks vajalik tegevus;
- 2) metsakoosluse kujundamine vastavalt kaitse-eesmärgile, kusjuures kaitseala valitsejal on õigus esitada nõudeid raieaja ja -tehnoloogia, metsamaterjali kokku- ja väljaveo ning puistu koosseisu ja täiuse osas;
- 3) olemasolevate maaparandussüsteemide hoiutööd ja loodusliku veerežiimi taastamine.

§ 10. Keelatud tegevus

Sihtkaitsevööndis on keelatud:

- 1) majandustegevus;
- 2) loodusvarade kasutamine;
- 3) uute ehitiste püstitamine, välja arvatud kaitseala valitseja nõusolekul tee rajamine, tehnovõrgu rajatise ja tootmisotstarbete ehitise püstitamine kaitseala või kaitsealal paikneva kinnistu tarbeks ning olemasolevate ehitiste hooldustööd.

§ 11. Vajalik tegevus

Sihtkaitsevööndis on vajalik:

- 1) poollooduslike koosluste esinemisaladel nende ilme ja liigikoosseisu tagamiseks rohu niitmine, loomade karjatamine, puu- ja põõsarinde kujundamine, harvendamine või raadamine;
- 2) vaadete avamine Avaste soole ja Antsülusjärve ning Litoriinamere murrutuskallaste terrassidele;
- 3) koosluste taastamise eesmärgil on vajalik loopealsetele rajatud alla 60-aastaste metsade kujundamine ja raadamine Salumäe idanõlval ning kraavide ja väljavoolude sulgemine madalsoodes.

4. peatükk PIIRANGUVÖÖND

§ 12. Piiranguvööndi määratlus

(1) Piiranguvöönd on kaitseala osa, mis ei kuulu sihtkaitsevööndisse.

(2) Kaitsealal on Kurese piiranguvöönd.

§ 13. Piiranguvööndi kaitse-eesmärk

Piiranguvööndi kaitse-eesmärk on elustiku mitmekesisuse ja maastikuilme säilitamine.

§ 14. Lubatud tegevus

Kaitseala valitseja nõusolekul on piiranguvööndis lubatud:

- 1) tee, tehnovõrgu rajatise ja tootmisotstarbete ehitise püstitamine kaitseala ja kaitsealal asuva kinnistu tarbeks;
- 2) uuendusraie.

§ 15. Keelatud tegevus

Piiranguvööndis on keelatud:

- 1) puhtpuistute kujundamine ja energiapuistute rajamine;
- 2) maavara kaevandamine;
- 3) uue maaparandussüsteemi rajamine;
- 4) biotsiidi ja taimekaitsevahendi kasutamine;
- 5) puidu kokku- ja väljavedu külmumata pinnasel;
- 6) uute veekogude rajamine.

§ 16. Vajalik tegevus

Piiranguvööndis on vajalik:

- 1) poollooduslike koosluste ja looduslike rohumaade esinemisaladel nende ilme ja liigikoosseisu tagamiseks rohu niitmine, loomade karjatamine ning puu- ja põõsarinde kujundamine ning harvendamine;
- 2) vaadete avamine Avaste soole ja Antsülusjärve ning Litoriinamere murrutuskallaste terrassidele;
- 3) kraavide ja väljavoolude sulgemine madalsoodes.

¹ Nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT L 206, 22.07.1992, lk 7–50; C 241, 29.08.1994, lk 175; L 305, 8.11.1997, lk 42–65; L 236, 23.09.2003, lk 667–702; L 284, 31.10.2003, lk 1–53).

² Kaitseala on moodustatud Pärnu Rajooni TSN Täitevkomitee 27. septembri 1976. a otsusega nr 253 kaitse alla võetud ja Pärnu Maakonnavalitsuse 12. juuli 1991. a määrusega nr 319 «Kohaliku tähtsusega looduskaitse objektide kohta» kinnitatud maastiku üksikelemendi «Salumägi» baasil. Tulenevalt Vabariigi Valitsuse 5. augusti 2004. a korralduse nr 615-k «Euroopa Komisjonile esitatav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri» lisa 1 punkti 2 alapunktist 364 hõlmab kaitseala Salumäe loodusala, kus tegevuse kavandamisel tuleb hinnata selle mõju loodusala kaitse-eesmärkidele, arvestades Natura 2000 võrgustiku alade suhtes kehtivaid erisusi.

³ Sulgudes on siin ja edaspidi kaitstava elupaigatüübi koodinumber vastavalt nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ I lisale. Tärniga (*) on tähistatud esmatähtsad elupaigatüübid.

⁴ Kaitseala välispiir ja vööndite piirid on märgitud määruse lisas esitatud kaardil Eesti põhikaardi (mõõtkava 1:10 000) alusel, kasutades maakatastri andmeid seisuga oktoober 2006. a.

Ala kaardiga saab tutvuda Keskkonnaametis, Keskkonnaministeeriumis, keskkonnaregistris ning maainfosüsteemis (www.maaamet.ee).

[RT I 2010, 13, 70- jõust. 01.04.2010]

[Kurese maastikukaitseala](#)